

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ІМ. Ю. М. ПОТЕБНІ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інженерного навчально-наукового
інституту ім. Ю.М. Потебні

Н.Г. Метеленко

« 05 » 2023

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
соціології та управління

Т.Ф. Бірюкова

« 05 » 2023

АПАРАТИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
підготовки магістрів
очної (денної) та заочної форм здобуття освіти
спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування»

Укладачі: Скворець В.О., д.філос.н., професор кафедри соціології, завідувач кафедри соціології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри філософії, публічного
управління та соціальної роботи

Протокол № 1 від "05" 08 2023 р.
Завідувач кафедри філософії, публічного
управління та соціальної роботи

Т.І. Бутченко

(підпис)

Протокол № 1 від "29" 08 2023 р.
Завідувач кафедри управління
та адміністрування

В.Г.Воронкова

(підпис)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету соціології та управління

Протокол № 1 від "01" 08 2023 р.
Голова науково-методичної ради
факультету соціології та управління

Н.В. Горло

(підпис)

Протокол № 1 від "30" 08 2023 р.
Голова науково-методичної ради
Інженерного навчально-наукового
інституту ім. Ю.М. Потебні

Т.А. Шарапова

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

О.В. Заїка

(підпис)

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування	Кількість кредитів – 3	Вибіркова	
		Цикл дисциплін вільного вибору студентів в межах спеціальності	
Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування	Загальна кількість годин – 90	Семестр:	
		1-й	1-й
Освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування»	Змістових модулів – 4	Лекції	
		12 год.	4 год.
		Семінарські	
		10 год.	4 год.
Рівень вищої освіти: магістерський	Кількість поточних контрольних заходів – 9	Самостійна робота	
		68 год.	82 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Апарати державного управління» є формування у здобувачів уявлень про організацію та функціонування апаратів на різних рівнях державного та публічного управління.

Основними **завданнями** вивчення навчальної дисципліни «Апарати державного управління» є засвоєння студентами теоретичних знань і конституційних положень про організацію державного та публічного управління в Україні; ознайомлення зі структурою та функціями апаратів управління вищих і центральних органів державної влади; ознайомлення зі структурою та функціями апаратів управління органів виконавчої влади обласного та районного рівня; ознайомлення зі структурою та функціями апаратів управління органів місцевого самоврядування; ознайомлення зі специфікою діяльності апаратів у громадських організаціях.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

1. теоретичні та конституційні положення про організацію державного управління в Україні;
2. структуру, функції та повноваження органів державної влади України у здійсненні управлінської діяльності;
3. основні етапи розвитку державного управління в Україні;
4. законодавчу базу організації державного управління в сучасній Україні;
5. специфіку організації апаратів управління на різних рівнях державної влади;

6. проблеми організації діяльності апаратів управління та здійснення ними своїх функцій;

7. перспективи вдосконалення апаратів державного управління.

вміти:

1. користуватися понятійним апаратом теорії державного управління;
2. користуватися законодавчою базою державного управління
3. аналізувати деякі проблеми організації державного управління;
4. виявляти зв'язок управлінської діяльності з розв'язанням соціальних проблем;
5. використовувати європейський досвід організації місцевого самоврядування;
6. використовувати можливості органів державної влади та управління як ресурс для реалізації соціальних проектів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології;</p> <p>РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.</p> <p>РН02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.</p>	<p>Опитування на семінарських заняттях; підготовка аналітичних висновків за практичними кейсами; тестування в системі Moodle</p>
<p>СК02. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.</p> <p>СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.</p> <p>РН07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи</p> <p>РН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.</p>	<p>Опитування на семінарських заняттях; підготовка аналітичних висновків за практичними кейсами; тестування у системі moodle</p>
<p>СК06. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.</p> <p>СК07. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.</p>	<p>Підготовка індивідуального дослідницького завдання; завдання на порівняльний аналіз</p>

<p>РН13. Ініціювати, розробляти та організовувати впровадження інноваційних проектів на різних рівнях публічного управління та адміністрування.</p> <p>РН14. Розробляти та реалізовувати заходи щодо адаптації та впровадження кращих вітчизняних та зарубіжних практик діяльності органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.</p>	
<p>СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.</p> <p>СК14. Здатність вести ідеологічно-державотворчу діяльність, стратегувати державотворчий процес на вищому, центральному, регіональному та місцевому рівнях, розробляти й реалізовувати технології державотворчої діяльності.</p> <p>РН 15. Розробляти та реалізовувати заходи щодо адаптації та впровадження кращих вітчизняних та зарубіжних практик діяльності органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.</p> <p>РН 16. Знати організацію роботи територіальних органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, моделі розподілу повноважень між органами місцевої влади відносно регулювання відносин, реформування органів державного управління.</p>	<p>Написання та усний захист індивідуального дослідницького завдання порівняльно-аналітичного характеру з презентацією його результатів</p>

Міждисциплінарні зв'язки

У концептуальному, інформаційному і логічному плані даний курс тісно пов'язаний з такими дисциплінами, як «Стратегічне управління та управління змінами», «Територіальне управління та місцеве самоврядування», «Публічна служба», «Техніка адміністративної діяльності».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади дослідження апаратів державного управління

Тема 1. Методологічні засади організації роботи апаратів державного управління

Зміст понять – «управління», «суб'єкт управління», «об'єкт управління», «державне управління», «публічне управління». Сутність системного підходу в аналізі державного управління, зміст державно-управлінських відносин. Поява «камералістичних» наук. Ідеї Ніколаса де ла Марє, Анрі Дьєдопню фон Юсті, Жана Етьєна Пюттера, Лоренца фон Штейна, Ф. та Л. Нірол, М. Вебера. Теорії бюрократії. Менеджеральної моделі управління.

Тема 2. Конституційні засади діяльності апарату державного управління в Україні

Конституція України – основа державного устрою. Принципи державного устрою України. Статус особи і громадянина в Україні. Права, свободи і обов'язки людини. Права і обов'язки громадянина. Принцип рівності громадян. Пріоритет прав людини. Принцип народного суверенітету. Принцип державного суверенітету. Народ України – єдине джерело державної влади в Україні.

Тема 3. Організаційні засади державного управління

Сутність поняття «організація». Організація як універсальна функція соціального управління. Елементи структури організації. Сфера впливу організації. Державні організації, їх види. Державні установи. Державні підприємства. Характеристика організаційної структури державного управління. Організаційні відносини. Організаційна структура державного управління. Види організаційних зв'язків між суб'єктами управління: субординаційні; реординаційні; координаційні. Державне управління. Політичне державне управління. Адміністративне державне управління. Адміністративне права. Методи управлінської діяльності. Адміністративні методи та їх ознаки.

Змістовий модуль 2. Апарати управління в органах державної влади

Тема 4. Апарат вищих органів державної влади

Правовий статус і повноваження Верховної Ради України. Апарат Верховної Ради та його роль у забезпеченні роботи парламенту. Організація апарату Верховної Ради. Основні функції апарату Верховної Ради. Правовий статус і повноваження Президента України. Апарат Президента України. Основні функції апарату Президента України. Правовий статус і повноваження Кабінету міністрів України. Організація секретаріату Кабінету міністрів України. Основні функції Кабінету міністрів України.

Тема 5. Апарат управління центральних органів виконавчої влади

Правовий статус і структура центральних органів виконавчої влади. Поняття «центрального органу виконавчої влади». Структура центральних органів виконавчої влади. Міністерства в Україні: структура і функції. Центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом. Організація апарату центральних органів виконавчої влади. Апарат міністерства. Державні служби. Державні інспекції. Державні агентства.

Тема 6. Апарат управління обласних і районних державних адміністрацій

Місцеві державні адміністрації. Закон України «Про місцеві державні адміністрації». Правовий статус місцевих державних адміністрацій. Основні принципи їх діяльності. Структура місцевих державних адміністрацій. Основні функції місцевих державних адміністрацій. Голови місцевих державних адміністрацій. Структура обласної державної адміністрації. Структура районної державної адміністрації. Апарат та функції підрозділів місцевих державних адміністрацій.

Змістовий модуль 3. Апарати управління органів місцевого самоврядування

Тема 7. Місцеве самоврядування в Україні

Історичні традиції місцевого самоврядування в Україні. Магдебурзьке право – модель міського самоврядування. Європейська хартія місцевого самоврядування. Зміст понять «місцеве самоврядування» і «територіальна громада». Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні». Принципи місцевого самоврядування. Правовий статус органів місцевого самоврядування. Функції місцевого самоврядування.

Тема 8. Органи місцевого самоврядування та їхні апарати

Структура органів місцевого самоврядування. Сільські, селищні, міські, районні та обласні ради та їхні повноваження. Сільські, селищні, міські голови та їхні повноваження. Апарати виконавчих комітетів сільських, селищних, міських рад та їхні повноваження. Організаційно-правові форми роботи органів місцевого самоврядування та їхні повноваження. Органи самоорганізації населення.

Тема 9. Статус службовців органів місцевого самоврядування

Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування». Правовий статус службовців органів місцевого самоврядування. Вимоги до службовців органів місцевого самоврядування. Повноваження службовців органів місцевого самоврядування. Гарантії для службовців органів місцевого самоврядування.

Змістовий модуль 4. Взаємодія апаратів управління органів влади та місцевого самоврядування з правоохоронними органами, бізнесовими структурами та громадськими організаціями

Тема 10. Взаємодія апаратів управління регіональних органів державної влади та місцевого самоврядування з підприємствами

Зміст понять «підприємницька діяльність» і «підприємство». Засади управління підприємством в умовах ринкової економіки. Договірні відносини між органами влади та підприємствами. Стратегія партнерських відносин між бізнесом і державною владою. Основні сфери взаємовідносин апарату місцевої влади і підприємства. Використання територіальних ресурсів. Розвиток виробництва. Залучення інвесторів. Забезпечення відтворення робочої сили. Проведення заходів з охорони навколишнього середовища.

Тема 11. Апаратів управління в правоохоронній сфері

Правоохоронна діяльність. Правоохоронні органи. Міністерство внутрішніх справ. Національна поліція та її апарат управління. Служба безпеки України та її апарат управління. Прокуратура. Апарат прокуратури та його функції. Порядок проходження служби в прокуратурі та присвоєння класних чинів. Судова влада та управління позасудовою діяльністю органів судової влади. Основні функції Державної судової адміністрації, Академії суддів України, органів суддівського самоврядування, кваліфікаційних комісій суддів у організаційному забезпеченні діяльності судів.

Тема 12. Взаємодія апаратів управління місцевих органів влади з громадськими організаціями і політичними партіями.

Зміст понять «громадська організація», «політична партія» та «професійна спілка». Закон України «Про громадські організації». Закон України «Про політичні партії». Закон України «Про професійні спілки». Суспільний інтерес – основа взаємодії громадських організацій, політичних партій та професійних спілок з апаратами управління органів державної влади та місцевого самоврядування.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Семінарські заняття, год		о/д ф.	з/дис т ф.	Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
			о/д ф.	з/дис т ф.	о/д ф.	з/дис т ф.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15	6	4	1	2	1	9	13	5	10	15
2	15	6	2	1	4	1	9	13	5	10	15
3	15	6	4	1	2	1	9	13	15	0	15
4	15	4	2	1	2	1	11	13	5	10	15
Усього за змістові модулі	60	22	12	4	10	4	38	52	30	30	60
Підсумковий семестровий контроль Екзамен	30	-	-	-	-	-	30	30	30	30	40
Загалом					90					100	

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	Методологічні засади організації роботи апаратів державного управління	2	1
2	Організаційні засади державного управління	2	-
3	Апарат вищих органів державної влади	2	1
4	Місцеве самоврядування в Україні	2	1
5	Статус службовців органів місцевого самоврядування	2	-
6	Взаємодія місцевих органів влади з підприємствами	2	1
Разом		12	4

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	Конституційні засади діяльності апарату державного управління в Україні	2	1
2	Апарат управління центральних органів виконавчої влади	2	1
3	Апарат управління обласних і районних державних адміністрацій	2	1
4	Органи місцевого самоврядування та їхні апарати	2	-
5	Апаратів управління в правоохоронній сфері	2	1
Разом		10	4

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Відповідь на семінарі	<u>Семінар №1</u> Питання за Змістовим модулем 1	<p>5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція</p> <p>4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.</p> <p>3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим</p> <p>2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може</p> <p>1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність</p>	5
	Практичне завдання	<u>Практичне завдання № 1</u> Написати есе (письмову роботу) на тему «Порушення конституційних прав і свобод людини як проблема в діяльності апаратів управління органів державної влади» (обсягом 2-3 сторінки). Зміст есе включає: 1) прізвище та ім'я автора, назву теми есе; 2) актуальність обраної проблеми; 3) мета і завдання есе; 4) основні методи дослідження зібраного	<p>9-10 балів – повнота структури та змісту основних елементів аналізу за наявності власного бачення проблеми, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження.</p> <p>7-8 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження, наявність власних думок, але відсутність деяких елементів аналізу.</p> <p>5-6 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження.</p>	10

		матеріалу; 5) логічний виклад матеріалу; 6) висновки; 7) список джерел, що були використані при написанні есе.	3-4 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу. 1-2 бали – короткий поверхневий виклад матеріалу.	
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			15
2	Відповідь на семінарі	<u>Семінар № 2</u> Питання за Змістовим модулем 2	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може 1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність	5
	Практичне завдання	<u>Практичне завдання № 2</u> Написати есе (письмову роботу) на тему «Передумови корупції в апаратах управління органів державної влади» (обсягом 2-3 сторінки). Зміст есе включає: 1) прізвище та ім'я автора, назву теми есе; 2) актуальність обраної проблеми; 3) мета і завдання есе; 4) основні методи	9-10 балів – повнота структури та змісту основних елементів аналізу за наявності власного бачення проблеми, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження. 7-8 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження, наявність власних думок, але відсутність деяких елементів аналізу. 5-6 балів – робота досить повна, але є	10

		дослідження зібраного матеріалу; 5) логічний виклад матеріалу; 6) висновки; 7) список джерел, що були використані при написанні есе.	деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження. 3-4 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу. 1-2 бали – короткий поверхневий виклад матеріалу.	
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			15
3	Відповіді на семінарі	<u>Семінар № 3</u> Питання за Змістовим модулем 3	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може 1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність	5
	Відповіді на семінарі	<u>Семінар № 4</u> <u>Питання за Змістовим модулем 4</u>	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 3 бали – студент знає і може	5

			самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може 1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність	
	Виконання поточного тесту	Тестові завдання за адресою в системі Moodle	В кожному варіанті п'ять тестових завдань, за одну правильну відповідь 1 бал.	5
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	3			15
4		<u>Семинар № 5</u> Питання за Змістовим модулем 5	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може 1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність	5

	Практичне завдання	<p><u>Практичне завдання № 4</u> Написати есе (письмову роботу) на тему «Соціальні конфлікти між місцевою владою та бізнесом» (обсягом 2-3 сторінки)</p> <p>Зміст есе включає:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) прізвище та ім'я автора, назву теми есе; 2) актуальність обраної проблеми; 3) мета і завдання есе; 4) основні методи дослідження зібраного матеріалу; 5) логічний виклад матеріалу; 6) висновки; 7) список джерел, що були використані при написанні есе. 	<p>9-10 балів – повнота структури та змісту основних елементів аналізу за наявності власного бачення проблеми, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження.</p> <p>7-8 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження, наявність власних думок, але відсутність деяких елементів аналізу.</p> <p>5-6 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження.</p> <p>3-4 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу.</p> <p>1-2 бали – короткий поверхневий виклад матеріалу.</p>	10
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			15
Усього за змістові модулі контр. Заходів	9			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Тести	Питання для підготовки і тести розміщено у Moodle	10 завдань, 1 бал за кожен правильну відповідь. На проходження тесту дається 10 хвилин і одна спроба	10
	Теоретичне завдання – відповідь на питання екзаменаційного білета	Питання до екзамену: 1. Сутність феномена державного управління. 2. Основні ідеї представників «камералістичних» наук про державне управління. 3. Суб'єкти та об'єкти державного управління.	Кількість питань на які надано повну змістовну відповідь (1 питання – 5 балів) – усього 2 питання. 5 балів – відповідь логічна, повна й аргументована 3-4 бали – відповідь логічна й послідовна, але окремі аспекти не розкриті 1-2 бали – відповідь поверхова, студент знає основні поняття	10

		<p>4. Роль бюрократії в державному управлінні.</p> <p>5. Конституційні засади суспільно-політичного устрою України.</p> <p>6. Охарактеризувати форму держави України.</p> <p>7. Принцип народного суверенітету в Конституції України.</p> <p>8. Конституційні гарантії діяльності місцевого самоврядування в Конституції України.</p> <p>9. Конституційні засади територіального устрою України.</p> <p>10. Наукові підходи до розуміння змісту поняття «апарат управління».</p> <p>11. Зміст поняття «апарат державного управління».</p> <p>12. Роль Офісу Президента України у державному управлінні.</p> <p>13. Роль апарату Верховної Ради України в забезпеченні діяльності парламенту.</p> <p>14. Роль Секретаріату Кабінету Міністрів України в забезпеченні діяльності Уряду.</p> <p>15. Правовий статус центрального органу виконавчої влади.</p> <p>16. Структура центральних органів виконавчої влади в Україні.</p> <p>17. Структура і функції апарату міністерства.</p> <p>18. Роль міністра в діяльності міністерства.</p> <p>19. Специфіка структури та діяльності центральних органів</p>		
--	--	---	--	--

		<p>виконавчої влади зі спеціальним статусом.</p> <p>20. Специфіка діяльності державної інспекції.</p> <p>21. Специфіка діяльності державного агентства.</p> <p>22. Специфіка діяльності таких центральних органів виконавчої влади як державні служби.</p> <p>23. Правовий статус державного службовця.</p> <p>24. Правовий статус місцевих державних адміністрацій.</p> <p>25. Порядок формування місцевих державних адміністрацій.</p> <p>26. Основні завдання та функції місцевих державних адміністрацій.</p> <p>27. Роль голови місцевої державної адміністрації.</p> <p>28. Структура обласної державної адміністрації.</p> <p>29. Структура районної державної адміністрації.</p> <p>30. Правові основи взаємодії місцевих державних адміністрацій і органів місцевого самоврядування.</p> <p>31. Зміст поняття «місцеве самоврядування».</p> <p>32. Традиції місцевого самоврядування в Україні.</p> <p>33. Правовий статус місцевого самоврядування в Україні.</p> <p>34. Структура місцевого самоврядування в Україні.</p> <p>35. Повноваження органів місцевого</p>		
--	--	--	--	--

		<p>самоврядування в Україні.</p> <p>36. Роль сільського, селищного та міського голови в управлінні відповідною адміністративно-територіальною одиницею.</p> <p>37. Роль виконавчих комітетів сільських, селищних та міських у здійсненні повноважень місцевого самоврядування.</p> <p>38. Правовий статус службовців органів місцевого самоврядування.</p> <p>39. Значення понять «підприємство», «підприємницька діяльність».</p> <p>40. Правові засади діяльності підприємств в Україні.</p> <p>41. Основні умови розвитку малого та середнього бізнесу.</p> <p>42. Основні сфери взаємодії органів міської влади та підприємств.</p> <p>43. Партнерські відносини між власниками підприємств та місцевими органами влади.</p> <p>44. Договірний характер відносин міських органів влади з власниками підприємств.</p> <p>45. Вплив органів прокуратури на управлінську діяльність.</p> <p>46. Специфіка діяльності апарату прокуратури.</p> <p>47. Правоохоронні органи і державне управління.</p> <p>48. Апарат управління судових органів.</p> <p>49. Організація</p>		
--	--	--	--	--

		виконання судових рішень. 50. Проблема реформування судової системи в контексті вдосконалення державного управління.		
	Індивідуальне дослідницьке завдання – розробка презентації на одну з тем курсу «Апарати державного управління»	Зміст презентації включає: 1) титульний лист, у якому вказано прізвище та ім'я автора, назву теми дослідження; 2) актуальність обраної проблеми дослідження; 3) мета і завдання дослідження; 4) предмет дослідження; 5) основні методи дослідження; 6) основні ідеї теорій і концепцій, на які спирається дослідження; 7) список джерел, що були використані при підготовці індивідуальної роботи. Теми презентацій: 1. Сутність феномена державного управління. 2. Суб'єкти та об'єкти державного управління. 3. Роль бюрократії в державному управлінні. 4. Конституційні гарантії діяльності місцевого самоврядування в Україні. 5. Наукові підходи до розуміння змісту поняття «апарат управління». 6. Зміст поняття «апарат державного управління». 7. Роль Офісу Президента України в державному управлінні. 8. Апарат Верховної	20-18 – наявність усіх елементів презентації, робота повністю розкриває тему, логічно структурована, включає оперування теоретичними поняттями, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції; 17-14 – повна або часткова відсутність одного з елементів презентації, положення та висновки роботи недостатньо аргументовані, але робота достатньо логічна; 13-10 – повна або часткова відсутність двох із елементів презентації, недостатньо чітка структура роботи, аргументація положень має незавершений характер; 9-5 – повна або часткова відсутність трьох із елементів презентації, відсутня у неї чіткої структури; 4-1 – повна або часткова відсутність чотирьох із елементів презентації, фрагментарний характер роботи, відсутня логіка та структура.	20

		<p>Ради.</p> <p>9. Секретаріату Кабінету Міністрів України.</p> <p>10. Центральний орган виконавчої влади.</p> <p>11. Структура центральних органів виконавчої влади в Україні.</p> <p>12. Структура і функції апарату міністерства.</p> <p>13. Роль міністра в діяльності міністерства.</p> <p>14. Специфіка діяльності державної інспекції.</p> <p>15. Специфіка діяльності державного агентства.</p> <p>16. Специфіка державних служб як центральних органів виконавчої влади.</p> <p>17. Правовий статус державного службовця.</p> <p>18. Адміністративна реформа в Україні.</p> <p>19. Правовий статус місцевих державних адміністрацій.</p> <p>20. Порядок формування місцевих державних адміністрацій.</p> <p>21. Основні завдання та функції місцевих державних адміністрацій.</p> <p>22. Роль голови місцевої державної адміністрації.</p> <p>23. Структура обласної державної адміністрації.</p> <p>24. Структура районної державної адміністрації.</p> <p>25. Правовий статус місцевого самоврядування в Україні.</p> <p>26. Структура місцевого самоврядування в</p>		
--	--	--	--	--

	Україні. 27. Повноваження органів місцевого самоврядування в Україні. 28. Сільський, селищний та міський голова в управлінні громадою. 29. Роль виконавчих комітетів сільських, селищних та міських рад. 30. Правовий статус службовців органів місцевого самоврядування. 31. Взаємодія органів міської влади та підприємств. 32. Правоохоронні органи і державне управління.		
Усього за підсумковий семестровий контроль			40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Вступ до публічного адміністрування : навч. посіб. / авт. кол.: Н. Л. Гавкалова, Т. А. Власенко, Л. Ю. Гордієнко [та ін.] ; за заг. ред. Н. Л. Гавкалової. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 372 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi59/0043967.PDF>.
2. Гречко Т. К., Лісовський С. А., Романюк С. А., Руденко Л. Г. Публічне управління в забезпеченні сталого (збалансованого) розвитку : навч. посіб. Херсон : Грінь Д. С., 2015. 264 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Zayika/0041332.pdf>.
3. Конспект лекцій з навчальної дисципліни "Технології публічного адміністрування" для студентів магістратури за спец. 8.15010008 "Публічне адміністрування" усіх форм навчання / уклад. Л. Ю. Гордієнко. Харків : Вид-во ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 145 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi74/0054724.pdf>.
4. Кравченко О. І. Стратегічне управління у сфері публічного управління та адміністрування : навч.-метод. посіб. Харків : Іванченка І. С., 2019. 138 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi61/0045085.pdf>.
5. Нагаєв В. М. Публічне адміністрування : електрон. навч. посіб. Харків : ХНАУ, 2018. 278 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi61/0045695.PDF>.
6. Пастух К. В. Стратегічне управління : конспект лекцій. Харків : ХНУМГ, 2020. 60 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi74/0054961.pdf>.
7. Приймак О. М., Приймак Ю. О. Стратегічне управління : метод. рек. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 54 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/metodychky/2021/04/0046172.doc>.
8. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід : монографія / за заг. ред.: С. Чернова, В. Воронкової, В. Банаха [та ін.]. Запоріжжя : ЗДІА, 2017. 606 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi57/0041868.pdf>.

9. Публічне управління та адміністрування : навч. посіб. / авт. кол.: О. В. Скидан, В. П. Якобчук, Н. В. Дачій [та ін.] ; за заг. ред. О. В. Скидана. Житомир : ЖНАЕУ, 2017. 705 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi74/0054706.pdf>.
10. Публічне управління та адміністрування: теоретичні та практичні аспекти : навч. посіб. / С. В. Панченко, О. Г. Дейнека, О. В. Дилань [та ін.]. Харків : УкрДУЗТ, 2019. 380 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi74/0054635.pdf>.

Додаткова

1. Біленчук П.Д. Місцеве самоврядування в Україні (муніципальне право) / П.Д.Біленчук, В.В.Кравченко, М.В.Підмогильний. – К.: Атака, 2000. – 304 с.
2. Воронкова В.Г. Муніципальний менеджмент: навч. посіб. / Валентина Григорівна Воронкова. – К.: ВД «Професіонал», 2004. – 256 с.
3. Воронкова В.Г. Менеджмент у державних організаціях: Навчальний посібник. – К.: ВД «Професіонал», 2004. – 256 с.
4. Енциклопедія державного управління: у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; наук.-ред. колегія: Ю.В. Ковбасюк (голова) та ін. – Т. 5: Територіальне управління / наук.-ред. колегія: О.Ю. Амосов (співголова), О.С.Ігнатенко (співголова) та ін.; за ред. О.Ю. Амосова, О.С. Ігнатенка, А.О.Кузнецова. – Х.: Вид-во ХарПІНАДУ «Магістр». – 2011. 408 с. URL: www.nbu.gov.ua/books/2011/edu/T5/t5_01.pdf
5. Європейська хартія місцевого самоврядування. *Місцеве та регіональне самоврядування в Україні*. Вип. 1-2(6-7). Київ, 1994.
6. Журавський В.С. Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні: Підручник / В.С. Журавський, В.О. Серьогін, О.Н. Ярмиш . – К.: Концерн «Видавничий дім «Ін Юре», 2003. – 672 с.
7. Комунікації в публічному управлінні: аспекти організаційної культури та ділового спілкування : навч. посіб. / уклад.: В. А. Гошовська [та ін.]. Київ : К.І.С., 2016. 130 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi74/0054618.pdf>.
8. Лазор О.Д. Територіальна організація влади в Україні: навч. посібник / О.Д.Лазор, О.Я. Лазор, А.О. Чемерис. – К.: Дакор, 2007. – 576 с.
9. Малиновський В.Я. Державне управління: Навчальний посібник. Вид. 2-е, доп. та перероб. К.: Атака, 2003. 376 с. URL: <http://lawdiss.org.ua/books/326.doc.html>
10. Регіонально-адміністративний менеджмент: навч. посіб. / під ред. д.філос.н. В.Г. Воронкової. – К.: ВД «Професіонал», Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
11. Рубцов В.П. Державне управління та державні установи: навч. посіб. для дистанційного навчання / В.П. Рубцов, Н.І. Перинська; за ред. Ю.П. Сурміна. – К.: Університет «Україна», 2008. – 440 с. URL: http://nmetau.edu.ua/file/kdoczn_14389.pdf

Інформаційні ресурси

1. Авер'янов В.Б., Пухтецька А.А. Удосконалення організації та діяльності системи органів виконавчої влади з урахуванням європейських принципів і стандартів. *Часопис Київського університету права*. 2010. № 4. URL: http://archive.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Chkup/2010_4/110.pdf
2. Захарченко М.А. До питання правового статусу виконавчого апарату обласних рад. *Правничий часопис Донецького університету: науковий журнал*. 2011. № 1 (25). С. 14-18. URL: http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Pchdu/2011_1/02.pdf
3. Кагановська Т. Поняття та зміст державного управління. *Вісник Луганського державного університету імені Е.О. Дідоренка*. 2009. № 2. URL: http://archive.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vlduvs/2009_2/09_2_3_2.pdf
5. Лялюк О.Ю. Державний апарат як елемент механізму реалізації публічної влади. *Державне будівництво та місцеве самоврядування*. 2012. № 23. С. 81-93. – URL: http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/dbms/2012_23/81.pdf

6. Новіков В., Сопильник Р. Правове регулювання адміністративної діяльності органів внутрішніх справ. *Наукові записки Львівського університету бізнесу і права*. 2008. № 2. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/nzlubp/2008_2/37710.pdf
7. Онікієнко О. Формування комплексу управлінських робіт з контрольно-аналітичного забезпечення адміністративного управління кадровою системою на підприємстві. *Економічний аналіз*. 2011. Вип. 9. Ч. 1. С. 234-237. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Ecan/2011_9_1/pdf/onikienko.PDF
8. Панухник Р., Кляшторний М. Шляхи підвищення ефективності державно-управлінських рішень. *Наука молода*. 2008. № 10. С. 36-39. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/NM/2008_10/pdf/panuhnyk.pdf
9. Пилипишин В.П. Поняття та основні риси державного управління. *Юридична наука і практика*. 2011. № 2. С. 10-14. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Yurnip/2011_2/Pylypyshyn.pdf
10. Проценко Т., Биркович Т. Сучасні проблеми управління економічними процесами у сфері житлово-комунального господарства. *Вісник Академії управління МВС: наук. журн. / Акад. упр. МВС України*. Київ: Вид-во АУ МВС. 2009. № 2. С. 73-82. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/VAUMVS/2009_2/procenko.pdf
11. Серьогін С. Модернізація діяльності органів виконавчої влади в Україні: структурно-функціональний підхід / С. Серьогін, О. Петренко, І. Шпітун // Державне управління та місцеве самоврядування. 2010. Вип. 1(4). URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/dums/2010_1/10sssfp.pdf
12. Чумаченко О.В., Шульгіна Т.С. Проблема визначення категорії «управлінський персонал підприємства та його класифікації». *Сталий розвиток економіки: всеукраїнський науково-виробничий журнал*. 2011. № 2. С. 57-62. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2011_2/57.pdf